

EL COR DEL Poble

Setmanari d'Esquerra Catalana

Número Extraordinari

Dels treballs publicats, en seran únicament responsables els seus autors. — — No's retornen els originals.

REDACCIÓ i ADMINISTRACIÓ
Carrer de Sant Pau, 75, pral.

10 cts.

Amunt els cors!

Amunt els cors, joves aimadors de Catalunya! Recordem-nos que fa 198 anys el nostre avis donaren la seva vida pera conservar la personalitat de Catalunya; fem que aital record sigui l'estímul que'ns condueixi novament a l'acció reivindicadora.

Prenem exemple del passat per treballar el present enmotllantnos a les necessitats i ensenyances de la vida moderna. Lluitem per l'afirmació d'una Catalunya ben liberal, sense tebiors ni concessions indignes, fugint de tota mena de conxarxes infamants i que'ls nostres actes siguin espill dels amics i adversaris.

El llegat dels nostres avis hem de reconquerir-lo pera traspasarlo als nostres nets.

Tinguem sempre la ferma conciencia de que anem a la realització d'una gran obra i ningú per poderós que sigui, ens farà tornar enrera en la nostra empresa.

Y ara que una completa desorientació sembla que hagi invadit a tots els camps de la política, en aquests moments en que la fè cega amb els homes va desapareixense pera consolidarse cada dia més en les idees, es de tot punt precis que persistim amb més braó que mai per la redempció de Catalunya i per la Llibertat. Es convenient que arreu ont ens trobem fem l'afirmació paleva de les nostres consciccions sense témer les escames dels representants d'un Estat absorbent i negatiu que anirà a la posta si en la nostra empena i acompanyem el foc latent d'un viu entusiasme.

Amunt els cors, joves aimadors de Catalunya!

El nostre poble ja ha passat el moment de l'entusiasme únicament literari; n'es arribada l'hora de convertir en realitat viva les idees que són carn de la nostra carn; puig no'n podem esperar res d'una monarquia—digna continuadora de l'obra dels avant-passats,—quan tots els seus components no poden amagar l'odi que senten contra tot lo que forma part de la nostra ànima.

Jo en podem fer de coses que'l reconeixament de la personalitat de Catal n'ya per ells serà sempre cosa morta i no precisamen perque creguin que no es de justícia, puig tenent el ferm convenciment que més tard o més prompte ha d'esser un fet; sinó perque saben que'l nostre poble es poble de llibertat i tal volta temen el contagi que indubtablement es propagaria per les altres terres hispàniques i això faria que s'acabés una vegada per sempre amb els *apaches* impuns de la política espanyola i amb totes les llurs concupiscencies.

Amunt els cors, joves aimadors de Catalunya!

Aixequem la nostra ensenya lliure de tot contagi esquifit i amb ella ben enlaire proclamant la llibertat, tot esperant el repic de les campanes que ens senyalarà l'hora suprema.

Mentrestant demostrem que cap lligam espiritual pot unir-nos amb aquells que en nom d'un-patria que no han estimat mai, tanquen els ulls a la raó de la mateixa manera que ho feu a Montjuich un de la seva nissaga.

Joves aimadors de Catalunya, la nostra terra respira llibertat.

Lluitem doncs, per Catalunya i per la Llibertat!

LA REDACCIÓ.

Rafel de Casanova

ÚLTIM CONCELLER EN CAP DE BARCELONA

Amb enganys i amb ofertes amistoses
que capituli aquest poble, volen, lladres?...
Capitular!... Ja mai... es impossible,
abans s'obri un abim i a tots se'ns dragui,
primer que un llamp del cel me fassi cendra....
Abans faria un nuç amb ma gramalla
i al punt, com hi hà Jesús... m'hi penjaria!..
Som gent de roca, aquí. Val mil vegades
molt més la mort que dur al front l'estigma
i'l jou del pobre esclau d'allà de l'Àfrica!
En mi'l Concell de Cent guarda sa honra,
com Blancas i Guzmán dec jo vetllar-la...
Record dels hèroes per mon goig evoco,
de glories d'altres temps faig recordansa,
l'afany de ser com ells ail m'esperona;
si, d'ells l'exemple prenc... vull seguir el rastre...
Ja mai capitular!... ni que la terra
s'acivelli amb el pes de tants cadàvres!

Tigres... veniu... tots junts... Encar tinc forces
pera'l ferro empunyar!... ¿No averseu?... Apa,
si, veniu... famolencs de sang i d'hora
i us clavaré aquest ferro en les entranyes!..
Heu vensut... a la fi... mes l'anatema
de Deu del cel sobre vosaltres caiga...
Monstres... conteu al Rey que'l jou us posa
còm mor la gent de terra catalana...
que l'últim Conceller de Barcelona
en sos darrers instants... li escup la cara!..

J. AYNÉ RABELL

Encara i sempre encara!

Encara es viu el foc que al 11 de Setembre d'ara fa 198 anys havien pensat ofegar per sempre els soldats units de tres nacions. Els nostres cors sospiren per aquell dolç amor de patria que semblava quedar enterrat sota les runes del Portal Nou.

Els borbons, l'Arxiduc, els butiflers, l'aliança inicua de tres nacions poderoses que trepitjaren les llibertats de Catalunya com un episodi de la lluita contra l'Imperi... Tot passa! També passaràn els afanys d'avui: lo que'ns divideix, vindrà un dia que ja no'ns dividirà.

Perque ara fa tres anys que no treiem les banderes per damunt de les multituds, a sota el sol del mes de Maig, hi hà homes de sang que diuen: *Allò no tornarà.* Van sempre a cavall de l'ideal dels altres: quan els demés reposen, ells reneguen fins de l'ànima que'ls aguanta.

I, no obstant, pregunteu-los: Còm hem sigut vençuts? Quin exèrcit ens ha passat per sobre? Quin butxí ha cremat ara els nostres furs? Aont són els portells de les muralles, per ont corre la sang, com ara fa 198 anys, quan perxò el dolç amor de patria no va morir?

Catalans, homes catalans! No més cal treure-ns aquest aire de vençuts que'ns va quedar. Eduquem i fortifiquem als nostres fills pera que vingui un dia que'l Sol torni a esser la nostra estrella. Que'l foc de patria no ha de morir. La historia ens diu que no hem de témer la batalla per les conseqüencies de la derrota.

Perque cent cops que fóssim trepitjats i vençuts, si ho fóssim amb gloria, cent cops els nostres fills i els fills dels nostres fills tornarien a dir:

—Encara i sempre encara!

PERE COROMINAS

Fem bé

Mireu, s'acosten les magnes commemoracions centenaries, i per arreu el patriotisme, que havia devingut quiet, amb poquíssima acció i fins desviat, se redressa, se desentumeix i's disposa a que l'afirmació catalana sia expressió plena de la nostra conciencia patriòtica. Jo vull dir que en les jornades que s'apropen, además de l'impulsió que hi donarà el sentiment català, hi determinarà efectes definitius, una major efectivitat de la conciencia del individu i del poble. Les anteriors gestes catalanistes foren, certament, admirables; mes, perque foren mogudes, per damunt de tot, pel sentiment, s'esvairan a lo millor de l'actuació, perque'l sentiment tot sol esdevé afadigat, s'hi manca l'acumulador inextingible de potencialitat per l'ideal, encarnat a la conciencia; mes ara, per enfortiment de la conciencia nacional en aquest període de reflexió i de prudencia, no es el cor tot sol el que mou a la joventut, i els qui abans no més eren esperonats pel sentiment, que mou a tots, además, el convenciment definitiu, una voluntat plena i tossuda i una major robustesa del ideal nacionalista, perque s'ha relligat a la conciencia popular amb ideals humans i amb accions fonament renovadores.

Ara ja no cal l'esfors gegantí d'altres temps, perque l'nacionalisme s'ha considerat com una de les fonamentals lliberacions humanes, i per tant l'ideal nostre ocupa dignament son lloc, i no hi hà qui seriosament afirmi que's troba, el nacionalisme, incorporat en les accions que actüen convulsivament, perque són la revifalla d'actuacions socials que se'n van per un mai més.

Per això ara passa que, malgrat tot, malgrat els erros i els conceptualismes, i malgrat fins les divagacions ideològiques individuals i sense articulació de vida amb la societat, malgrat tot, repetesc, lentament, progressivament, cada any la commemoració del 1714 ha tingut major caràcter patriòtic i lliberador, i aquest any es commemoració més ferma i plena, i ho serà més l'any que ve, i més d'aquí a dos anys, al celebrar-se el segon centenari que bons catalans i excelents homes donaren sang i vida per assolir lliberacions que avui en dia tenen tresbalsada la vida política dels grans Estats.

Ja som lluny d'aquell 11 de Setembre que duien arditos joves a la presó i feien escriure articles aplanadors als qui ara no goson posar-se del tot de cara al instint del poble, ja ha passat el temps, no tan llunyà, en el qual per inadaptabilitat s'anava contra l'instint popular, que era vident per la critica erudita que, si es històrica, serveix totes les causes. Ara torna a triomfar el sentiment del poble, la bondat del poble, l'ideal del poble, que a la commemoració del 1714 hi dona el veritable caràcter: commemorar una lluita per la llibertat, per la llibertat popular, però, no per llibertat definida en els Parlaments ni estatuida per l'artificiositat dels cosos legislatius, qui no són representació plena i veritable del poble.

Si, si, commemorem una data que no pertany no més que a Catalunya: la lluita contra Felip V es una lluita de llibertat contra opressió, es una lluita per lliberacions humanes, desenrotllada a Catalunya, però pertanyent a tota l'Humanitat. Es un esforç per l'avenç polític i social dels pobles, i pera deturar i acabar amb l'estatisme absolutista, qui fou vençut de primer a Anglaterra, que no pogué esser vençut a comensament